

ST. PIETERSKERK MET VOORPLEIN.

bedekt. ook op het eerste plan staat een uit steen uitgehouwen leeuw.

Eigenaardig doet in een der andere etsen een menigte naakte menschen, gebonden door touwen, die op een antieke heldengroep gelijk.

Het is bijna onbegrijpelijk dat deze fantastische etsen door den zelfden kunstenaar zijn gemaakt, die de monumenten van Rome met zulk een koelheid en strakheid wist weer te geven.

En in de dualiteit van zijn wezen is Piranesi een der interessantste problemen, die die men ontmoeten kan. Een hartstochtelijk visionair, die tijdloos en los van zijn dagelijksche werkelijkheid nieuwe werelden van grootsche verhoudingen en vol intense verschrikking schept.... en.... een uiterst-exact, liefdevol naspeurend realist voor wien het kleinste detail onzer wereldsche stoffelijkheid waardevol en beeldenswaard is. En

hoe eerlijk hij in beide uitingen is blijkt wel daaruit, dat hij onbewust voor zijn Carceri een wezenlijk-volkomen afwijkende vormgeving en techniek vindt, als een scherpe tegenstelling tot die van zijn Romeinische etsen.

Als opmerking zij ingevoegd, dat zijn werkwijze in de Carceri en de methode waarop hij zijn angstgevoelens en de verschrikking realiseert in het grootsche die is, welke in onze dagen een wel veel zwakker kunstenaar, Kubin, toepast.

Eigenaardig is het, dat Piranesi verschillende malen pilaren en andere voorwerpen buiten de grenzen der eigenlijke ets teekent. Zoo werpt een uitstekend deel van een pilaar een schaduw over den onder de ets gegraveerden tekst, een onzuiverheid, die wij van iemand als Piranesi niet zouden verwachten.

Twee geheele deelen van Piranesi's werk